

DATUM
2017-05-31
ERT DATUM
2017-04-21

DIARIENR
2017/98-4
ER BETECKNING
U2017/00732/F

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Ny ordning för att främja god sed och hantera oredlighet i forskning SOU 2017:10

Utredningen har haft i uppdrag att undersöka behovet av en ny hantering av ärenden som rör utredning av oredlighet i forskning och lämna förslag som säkerställer en tydlig och rättssäker hantering av misstänkt oredlighet. I remissvaret kommenterar Statskontoret främst vad vi uppfattar som utredningens två huvudförslag, det vill säga att det ska instiftas en ny lag om prövning av oredlighet i forskning och att det ska inrättas en särskild myndighet som ska utreda alla misstankar om oredlighet i forskning. Flertalet av betänkandets övriga förslag följer som en konsekvens av dessa två förslag.

Statskontoret tillstyrker att en särskild myndighet inrättas för att med stöd i lag utreda misstankar om oredlighet i forskning

Utredningens slutsats är att det behövs en förändring av dagens organisation kring utredningar av misstänkt oredlighet för att systemet ska ge bättre förutsättningar för tillförlitlighet och rättssäkerhet. Utredningen föreslår därför att en särskild, självständig nämndmyndighet inrättas för att utreda alla misstankar om oredlighet i forskning. *Statskontoret tillstyrker* detta förslag, som vi i likhet med utredningen bedömer bäst kan tillförsäkra att utredningar om misstänkt oredlighet i forskning hanteras på ett opartiskt, enhetligt och tillförlitligt sätt.

Med hänsyn till den föreslagna myndighetens roll och uppgifter menar Statskontoret också att det är rimligt att den får formen av nämndmyndighet, som utredningen föreslår. Statskontoret delar också utredningens bedömning att den föreslagna nämndmyndigheten ska överta de uppgifter som i dag sköts av Expertgruppen för Oredlighet i forskning vid Centrala etikprövningsnämnden och att den expertgruppen därefter kan läggas ner.

Statskontoret tillstyrker också att det ska stiftas en särskild lag om prövning av oredlighet i forskning. För att systemet för att utreda misstankar om oredlighet i forskning ska kunna fungera på det sätt som utredningen avser bedömer vi att ett flertal förhållanden behöver regleras i lag. I likhet med utredningen bedömer Statskontoret exempelvis att det behövs en lagfäst definition av oredlighet i forskning som klargör vad som ska utredas av den föreslagna nämndmyndigheten och att det även behövs regler om att berörda forskningsutförare ska vara skyldiga att till nämndmyndigheten anmäla alla

misstankar om oredlighet i forskning inom den egna forskningsverksamheten som kommit till deras kännedom.

Statskontoret tillstyrker att reformen utvärderas efter fem år

Utredningen föreslår att den föreslagna reformen bör följas upp och utvärderas fem år efter genomförandet. *Statskontoret tillstyrker* detta förslag.

Statskontoret bedömer att utredningens beräkningar av kostnadskonsekvenserna i huvudsak är rimliga

Förslaget om att en ny myndighet ska utreda misstänkt oredlighet i forskning får ekonomiska konsekvenser för staten i form av tillkommande kostnader för den nya myndighetens verksamhet. Utredningen visar dock att dessa kostnader är små och föreslår också en lämplig finansiering (främst i form av omfördelning från Centrala etikprövningsnämnden, då Expertgruppen för Oredlighet i forskning läggs ned, och från universitet och högskolor, som med utredningens förslag inte längre åläggs att utreda misstänkt oredlighet i forskning). *Statskontoret bedömer* att såväl utredningens beräkningar av kostnadskonsekvenserna som dess finansieringsförslag är rimliga.

I ett fall menar Statskontoret dock att det finns brister i utredningens redovisning av kostnadskonsekvenser. Det gäller utredningens förslag om att särskilda medel bör anslås för forskning om oredlighet i forskning. Utredningens redogörelse för detta förslag är mycket knapphändig – av betänkandet framgår varken hur stort behov det egentligen finns av forskning av detta slag eller hur stora resurser som utredningen anser bör läggas på den. *Statskontoret anser* mot denna bakgrund att betänkandet inte ger tillräckligt underlag för att bedöma rimligheten i detta förslag.

Tillförordnad generaldirektör Tony Malmberg har beslutat i detta ärende. Utredningschef Jessica Bylund och utredare Svante Eriksson, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Tony Malmberg

Svante Eriksson